

DZIENNIK ŁÓDZKI

Cena 3 zł

Rok III
Łódź,
sobota
1 marca
1947 r.

Nr 59 (605)

PRAWO POLSKI

Zagadka indyjska

Stary Mahatma Gandhi przeżywa dni wielkiego zadowolenia. Wprawdzie daleko jeszcze do zwycięstwa pełnej niepodległości indyjskiej, ale poważny krok naprzód uczyniono już niezawodnie i misja nowego wice-króla admirała Mountbatten jest zasadniczo odmiennej natury, niżli zadania wszystkich dotychczasowych wielkorządów brytyjskich. Oto „perła“ korony Imperium Brytyjskiego chce być wolna, ale to zupełnie wolna, bez „wspólnoty” dominialnej i bez wojska angielskiego, chce zachować jak najlepsze z Anglią stosunki, ale jako równy z równym. To istotnie zgola nowa koncepcja, tak daleko od tradycyjnej polityki „kolonialnej” w Indiach białych zdobywców zamorskich, że konserwatysta lord Wavell oczywiście nie mógł się na nią zgodzić i jako wice-król w duchu Churchilla — musiał ustąpić.

Co teraz będzie? Władza brytyjska w Indiach trzyma się jeszcze na cienkiej nitce nieporozumień hindusko - muzułmańskich i intryg egoistycznych maharadzów, wychowywanych w Anglii i dla Anglii. Jeszcze wojska brytyjskie ochraniają „porządek publiczny” w Indiach wobec groźby wojny domowej odmiennych religijnie grup tubylców, ale, jeśli Mahatma i czołowy mąż stanu indyjski Pandit Nehru doprowadzą do porozumienia obu wielomilionowych odłamów mieszkańców Indii, to kilkowiekiowa rola Anglii, zgodnie z oświadczeniem premiera Attlee, dobiegnie kresu, a no wice-król wprowadzi wojska i zakończy urzędowanie.

Tymczasem Indie już dziś ujawniają wybitną, samodzielną działalność dyplomatyczną. Przyjmują i wysyłają własnych ambasadorów. Przygotowują własną administrację, jednym słowem — w porozumieniu z rządem labourzystów — szukają się do wielkiej, zasadniczej zmiany.

Niemniej istotną będzie zmianą i dla Anglii. W przełomie światowym połowy XX stulecia giną podstawy kilkowiekowej polityki wielko - brytyjskiej — od elzbietańskiej do wiktoriańskiej. Cesarstwo Indyjskie może więc przestać istnieć i „droga do Indii”, które Anglia bronila poprzez lądy i morza, może stracić swą rację bytu. Król angielski demonstracyjnie jedzie — po raz pierwszy do domniemu południowo - afrykańskiego, jako gość „wiernego Bura”, marszałka Smutsa. To jeszcze Anglii zostaje, jako nader — zresztą „symboliczne” kolonialne władanie. Ale północna Afryka i Azja stopniowo wymykają się spod dawnych wpływów. Wszystko dyszy pragnieniem wolności: kraje arabskie, Żydzi, Persja, Indie i kraje malajskie. Trzeba w końcu spojrzeć prawdzie w oczy. I rząd labourzystów trzęźwieje.

Kiedy „zagadka” indyjska będzie ostatecznie rozwiązana, tego dziś jeszcze nikt powiedzieć nie może. Ale symptomy tego przeobrażenia się świata przez ponowne budzenie się Azji do wolnego życia już są widoczne. Okiełznają one niektóre megalomanie mocarstwa i chęć dyktowania ram i warunków istnienia t. zw. państwom nie kierowniczym, — „średnim” i „małym”. Zyska na tym zmysł zgodnej współpracy międzynarodowej, powaga ONZ i co najważniejsze — pokój świata.

Min. Modzelewski przyjął ambasadora Francji

WARSZAWA, 28. 2. (PAP). Minister Spraw Zagranicznych Zygmunt Modzelewski przyjął w dniu 28 bm. ambasadora Francji w Warszawie, P. Roger Garreau.

do samodzielnego decydowania o swym losie podkreślają posłowie Labour Party na posiedzeniu Izby Gmin

LONDYN, 28. 2. (PAP) — Korespondent PAP donosi, że podczas debaty nad expose min. Bevena zabrał m. in. głos pos. Labour Party Big, który podkreślił, że Polska ma prawo ułożenia swych stosunków wewnętrznych zgodnie z potrzebami kraju i narodu. Zazaczył on, że nacisk, wywierany na Polskę przez Wielką Brytanię był niestosowny i niesprawiedliwiony.

Posłanka z Labour Party Leah Manning, która niedawno wróciła z podróży po Polsce wystąpiła przeciwko presji politycznej i ekonomicznej, jaką niektóre koła chcą wywrzeć na Polskę, oraz przeciwko antypolskiej propagandzie prasowej. „Ciekawa jestem — powiedziała mówczyni — jak zareagowałaby nasza opozycja, gdyby w przeddzień wyborów w Wielkiej Brytanii do kraju naszego przybyło wielu dziennikarzy zagranicznych, którzy nie rozumieliby słowa po angielsku, a mimo to posyłałiby długie artykuły o stosunkach wewnętrznych Wielkiej Brytanii. Sądzę, że wywołałoby to wielkie niezadowolenie”. Posłanka Manning podkreśliła, że Polska ma prawo szukania swych własnych dróg. Następnie podzieliła się mównicami swymi wrażeniami z pobytu w Polsce. Oświadczyła ona, że naród polski dokonał wspaniałego dzieła na ziemiach odzyskanych. Produkcja przemysłowa wzrosła znacznie. (Dokończenie na str. 2)

Spiskowcy węgierscy przed sądem

Reakcyjni przywódcy podziemia odpowiadać będą za przygotowywanie zamachu na ustrój republikański

BUDAPESZT, 28. 2. (PAP) — W czwartek, dnia 27 bm. rozpoczął się proces pierwszej grupy spiskowców przeciwko ustrojowi republikańskiemu na Węgrzech.

Na ławie oskarżonych zasiadło 13 osób, wśród których znajduje się kierownictwo ruchu, t. j. 6 członków t. zw. „komitetu siedmiu”. Siódmy członek tego komitetu b. poseł Salata Kalman jeszcze nie został ujęty. Proces jego odbędzie się zaocznie w późniejszym czasie.

Na ławie oskarżonych znajduje się także wojskowy kierownik spisku, „głównodowodzący”, generał w stanie spoczynku Veres Lajos i jego współpracownicy. Veres Lajos nie został przyjęty do nowej

demokratycznej armii węgierskiej. Prócz kierowników ruchu wśród oskarżonych znajdują się: oficer lotnictwa Majones i major sztabu generalnego Varkos.

Proces toczy się przed trybunałem ludowym pod przewodnictwem Janko Peter. W skład sądu wchodzi przewodniczący wszystkich partii, należących do koalicji

Meksyk weźmie udział w Targach Poznańskich

Prez. Aleman za nawiązaniem szczerej przyjaźni polsko-meksykańskiej

MEXICO CITY, 28. 2. (PAP) — Prezydent Meksyku Miquel Aleman

potwierdził na konferencji prasowej wiadomość, że Meksyk weźmie udział w Targach Poznańskich.

Aleman oświadczył korespondentowi PAP: „Stosunki pomiędzy narodami polskim i meksykańskim były zawsze serdeczne. Uważam, że udział Meksyku w targach międzynarodowych w Polsce zacieśni jeszcze bardziej przyjaźń polsko-meksykańską”.

„Czarna giełda” w kłopotach Zniżka kursu dolara

W ostatnim czasie miała miejsce systematyczna zniżka kursu dolara na „czarnej giełdzie”. Spekulanci, którzy chcieliby wywindować kurs dolara odczuli ten fakt bardzo boleśnie. Spragniona żeru spekulacja szuka więc każdej okazji, ażeby się odbić. Ostatnio rozpowszechnione bywają fantastyczne pogłoski na temat rzekomej zmiany pieniędzy. Pogłoski te nie zawierają oczywiście ani śliska prawdy. Ci, którzy pójdą na lep spekulacyjnych plotek, odczują to dotkliwie na własnej kieszeni. (Api).

Bożena Jakóbiak, uczennica szkoły baletowej p. Zofii Drobokłej, wykazuje wielkie zdolności.

(Foto: Film Polski)

Pakt Francji z Anglią

będzie podpisany 4 marca Oba państwa podejmą wspólną akcję na wypadek agresji ze strony Niemiec

PARYŻ, 28. 2. (PAP). — Główne postanowienia traktatu przyniesia francusko-brytyjskiego, który będzie podpisany 4 marca r. b. w Dunkierce są następujące:

- 1) Okres trwania traktatu określono na lat 50.
- 2) Francja i Wielka Brytania powezną wspólnie odpowiednie kroki w razie, gdyby Niemcy zaczęły prowadzić politykę agresywną, lub politykę mogącą zagrażać bezpieczeństwu obu krajów.
- 3) Gdyby jedna ze stron została włączona w wojnę przeciwko Niemcom, druga strona przyjdzie natychmiast z pomocą wojskową, czy to w wypadku agresji niemieckiej, czy też w wypadku wspólnej akcji, podjętej na skutek decyzji Rady Bezpieczeństwa ONZ.
- 4) Francja i Wielka Brytania porozumieją się natychmiast w celu powzięcia odpowiednich kroków w wypadku, gdyby Niemcy nie wykonywały nałożonych na nie obowiązków.
- 5) Francja i Wielka Brytania będą się stale porozumiewały we wszystkich interesujących oba kraje sprawach gospodarczych.
- 6) Postanowienia traktatu będą stale uzgadniane z zobowiązaniami państw, wykrążającymi z Karty Narodów Zjednoczonych.

Stan wyjątkowy ogłoszono w Brukseli

BRUKSELA, 28. 2. (API) W Brukseli ogłoszono stan wyjątkowy. Policja otrzymała szerokie pełnomocnictwa. Na ulicach i placach nie wolno zgromadzać się grup większe od 4 osób będą rozpraszane.

Wszelkie zgromadzenia mogą się odbywać tylko za zezwoleniem ministerstwa spraw wewnętrznych lub departamentu policji. Stan wyjątkowy ogłoszono w obawie przed nowymi demonstracjami byłych jeńców wojennych, których poprzednia manifestacja zakończyła się krwawo.

Kandydaci

na stanowisko prezydenta USA

NOWY JORK, 28. 2. (PAP) — Przeprowadzona ostatnio w całych Stanach Zjednoczonych ankieta na temat popularności ewentualnych kandydatów na stanowisko prezydenta w wyborach w roku 1948 wykazała, że obecnie uważa się za możliwych kandydatów następujących republikanów:

Vandenberg, gubernatora stanu Nowy Jork Devey'a, b. gubernatora stanu Minnesota Stassena, senatora Tafta i senatora Brickera z Ohio.

Islandia protestuje

przeciwko propozycji przyłączenia jej do St. Zjednoczonych

LONDYN, 28. 2. (PAP) — Agencja Reutersa donosi z Reykjavik, że Islandia wystąpiła z protestem wobec Stanów Zjednoczonych z powodu propozycji, wysuniętej w parlamencie, żeby Islandia została zaproszona do przystąpienia do USA, jako 49-ty stan.

Islandzki minister spraw zagranicznych Benedikkson oświadczył, że udzielił instrukcji posłowi islandzkiemu w Waszyngtonie, aby poinformował departament stanu, że Islandia uważałaby za niewłaściwe wysunięcie tego rodzaju propozycji.

